

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๗/ว ๑๖๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ประเด็นสำคัญจากพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

เรียน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง เลขาธิการนายกรัฐมนตรี กรม และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๒๒๖๔/ท ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง ประเด็นสำคัญจากพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักส่งเสริมและประสานงานคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐-๒๒๘๐-๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๘, ๔๔๗

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๑๙๐๐-๑

www.cabinet.thaigov.go.th

ศอ. ๒๖ ธค ๕๒
ผอ. ๒๖ ธค ๕๒
จว. ๒๖ ธค ๕๒
จก. ๒๖ ธค ๕๒

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

อ.ก. 6965
วันที่ 24.พ.ค. 2552 เวลา 9.25 น.

เรื่องคือ ทราบจร

เรื่องที่ ๔

ส่วนราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักส่งเสริมและประสานงานคณะกรรมการ

โทร. ๐๒ ๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๔,๔๔๗

ที่ นร ๐๕๐๗/๒๒๖๙/๗ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ประเด็นสำคัญจากพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

25 ส.ค. 2552
จัดเข้าวาระ.....

๑. ข้อเสนอ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอเสนอประเด็นสำคัญจากพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา และเอกสารพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

๒. เรื่องเดิม

นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดทำประเด็นสำคัญจากพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๒ เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุมวันอังคารที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๒

๓. สาระสำคัญของเรื่อง

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต (ฉบับไม่เป็นทางการ) เมื่อวันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นข้อมูลจากเว็บไซต์เครือข่ายกาญจนาภิเษก (<http://kanchanapisek.or.th/>) มาจัดทำเป็นรูปเล่ม (เอกสารแนบ ๑) และ

เลข. 627
เข้า 24 สค 52 17.00
ออก 25 สค 52 8.30

เรื่อง ประเด็นสำคัญจากพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

- ๒ -

ได้คัดประเด็นสำคัญจากพระราชดำรัสดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ
(เอกสารแนบ ๒) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาดำเนินการ
สนองพระราชดำรัสต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบด้วย

 -

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทราบ

1๗๑๐ กรม.ทว.

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

๒๔ ธ.ค. ๕๒

กราบเรียน นรม.

เห็นควรอนุมัติให้เสนอ ครม. เป็นวาระ

ทราบจร ในวันที่ ๒๕ ส.ค. ๕๒

 -

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อนุมัติ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

๒๕ ธ.ค. ๕๒

๑๐๐ +
๑๒๑๑ ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ 25 ส.ค. 2552 ลงมติว่า

ทราบ

พระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ

พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเข้าเฝ้าฯ
ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
(ฉบับไม่เป็นทางการ)

วันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

พระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระราชทานแก่คณะบุคคลที่มาเฝ้าฯ

ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต

(ฉบับไม่ใช่นำไปพิมพ์)

วันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ ท่านนายกรัฐมนตรี คณะรัฐบาล และ
ท่านทั้งหลาย ซึ่งเป็นผู้แทนของข้าราชการทุกหมู่เหล่า ทั้งฝ่ายบริหาร
ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พลเรือน ตำรวจ ทหาร รัฐวิสาหกิจ ผู้แทน
ขององค์กรทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งทำหน้าที่ตลอดมา ช่วยเหลือสังคมไทย
ให้ดำเนินกิจการต่าง ๆ ไปได้ด้วยดี ผู้แทนสถาบันการศึกษา และ
ประชาชนจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ รวมจำนวนประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ คน
ที่ได้มาชุมนุมกันอยู่ ณ บริเวณศาลาดุสิดาลัยแห่งนี้ เพื่อร่วมอวยพรแก่
ข้าพเจ้า เนื่องในโอกาสคล้ายวันเกิดปีที่ ๗๗ โดยท่านนายกรัฐมนตรี
เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย กล่าวอวยพรด้วยความที่
ข้าพเจ้าอายุ ๗๗ นี้ เกิดกำลังวังชา เกิดกำลังใจที่จะทำงานช่วยเหลือ
ประชาชนต่อไป

หลายปีมานี้ มีผู้มาอวยพรข้าพเจ้ามากขึ้นเป็นลำดับ ก็มีผู้มีน้ำใจหลายท่าน เช่นเดียวกัน ที่นำอาหารมาช่วยข้าพเจ้า สำหรับเลี้ยงแขก ข้าพเจ้าขอขอบใจทุกท่าน และขอให้กุศลจากการเลี้ยงอาหารประชาชนในครั้งนี้ ส่งให้ผู้ที่เป็นเจ้าภาพ อาหาร และน้ำดื่มทุกราย มีกิน มีใช้ มีเหลือแจกผู้อื่นเช่นนี้ตลอดไป ในโอกาสนี้ข้าพเจ้ายังต้องขอบใจทุกท่านที่บำเพ็ญสาธารณกุศล และสาธารณประโยชน์ เพื่อให้เป็นกุศลแก่ข้าพเจ้า เช่น คณะแพทย์ที่จัดทำโครงการผ่าตัดหัวใจช่วยเหลือประชาชนจำนวน ๕๐๐ ราย และโครงการผ่าตัดหัวใจเด็กเพื่อช่วยชีวิตเด็กตามตะเข็บชายแดนจำนวน ๔๐๐ ราย ซึ่งทั้งสองโครงการนี้ จะเป็นโครงการต่อเนื่องไปจนถึงเมื่อข้าพเจ้ามีอายุ ๘๐ ปี

ขอบใจสภาสังคมสงเคราะห์ที่ดำเนินโครงการน้ำพระทัยพระราชทานอยู่อย่างเข้มแข็งตลอดมา นอกจากนี้ ยังมีผู้บวชพระ บวชเณร จัดเทศน์มหาชาติ ปลุกต้นไม้ จัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เพื่อเป็นเกียรติแก่ข้าพเจ้า ขอบใจผู้ที่ส่งบัตรอวยพรวันเกิดให้ข้าพเจ้า ซึ่งก็มีเด็กนักเรียนรวมอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก ตลอดจนผู้ที่อวยพรข้าพเจ้าผ่านทางสื่อมวลชนทุกแขนง บ้างก็ประพันธ์บทร้อยแก้ว ร้อยกรองอย่างไพเราะ บ้างก็ร้ออวยพร ข้าพเจ้าได้ชมแล้ว รู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจไมตรีของทุกคนเป็นอย่างยิ่ง

ขณะนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและข้าพเจ้า พักอยู่ที่วังไกลกังวล หัวหิน ที่นั่นอากาศดี เหมาะแก่พระสุขภาพของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ท่านสบายดีขึ้น ทรงพยายาม
ออกพระกำลัง โดยทรงพระดำเนินที่เจ็ลียงทุก ๆ วัน ทำให้ทรงแข็งแรงขึ้น
เพราะปีนี้ พระชนมายุจะ ๘๒ แล้ว ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
ได้ดังที่ประชาชนเห็นในข่าวโทรทัศน์ เช่น เสด็จฯ ออกทรงรับแขกบ้าน
แขกเมือง หรือมีคณะบุคคลต่าง ๆ มาเฝ้าฯ บางครั้งก็เสด็จฯ ออกไป
ทอดพระเนตรโครงการอะไรใกล้ ๆ หวังนินบ้าง จะให้ทรงตรากตรำ
เดินทางไกล หรือตากแดดตากฝนทั้งวัน เหมือนสมัยที่ทรงงานมาแล้ว
หลายสิบปีก่อนนั้น คงไม่ไหว

หลายสิบปีก่อนนี้ เสด็จฯ ไปเยี่ยมประชาชนทุกภาคของ
ประเทศ ทรงขับรถเอง หนทางก็เรียกว่า กันดารไม่ใช่น้อย บางครั้งก็
ทรงขับรถข้ามแม่น้ำ นี่เป็นจังหวัดนราธิวาส ทรงขับรถเพื่อไปดูให้เห็น
จริงจัง ถึงการอยู่กินของราษฎรตามเขตชายแดนต่าง ๆ แต่พระองค์
ท่านก็ยังทรงติดตามงานต่าง ๆ ตลอดเวลา โดยเฉพาะเรื่องฝน
เรื่องปริมาณน้ำในเขื่อน ทรงห่วงประชาชนมาก เกรงว่าจะมีน้ำท่วมอีก
ถ้าพอจะหาแนวทางอะไรช่วยป้องกันได้ ก็จะมีพระราชดำริให้
เตรียมการกันเอาไว้ก่อน

ประเทศไทยของเราเป็นประเทศเกษตรกรรม คนไทยส่วนใหญ่
มีอาชีพทำนาทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ การเพาะปลูกของชาวนาชาวไร่
ซึ่งไม่ได้อยู่ในเขตของชลประทาน ก็ต้องพึ่งพาอาศัยฝนฟ้าจากธรรมชาติ
เป็นหลัก ปีใดฝนดีผลผลิตก็ดี ปีใดฝนแล้งพืชก็แห้งตาย ฝนมากไปน้ำ

ก็ท่วม ปัญหาของแต่ละภาคไม่เหมือนกัน ภาคเหนือเป็นดอยสูง สลับซับซ้อน มีชาวเขาหลายเผ่าอาศัยอยู่ ดั้งเดิมเขาก็ปลูกฝิ่น เพราะเขาบอก เขาไม่รู้จะทำมาหากินอะไร หรือบางครั้งก็ทำไร่เลื่อนลอย ทำให้เกิดปัญหายาเสพติด และป่าไม้ถูกทำลาย บางครั้งชาวเขา เขาก็กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเองว่า เมื่อพ่อบอกว่า ปลูกฝิ่นไม่ดี เขาก็จะทำตาม ก็จะเลิกปลูกฝิ่น จะทำการเพาะปลูกอย่างที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวส่งผู้เชี่ยวชาญไปสอนเขา

แต่เขาก็พูดว่า ขออนุญาตพ่อได้ไหม ให้มีที่ปลูกฝิ่นสักนิดหนึ่ง ไม่ใช่อะไรหรอก เวลาปวดฟัน ปวดท้อง มันนานกว่าที่จะลงไปหาหมอ ที่ข้างล่าง ถ้าเขามีฝิ่น เขาปวดฟัน นอนไม่หลับ เขาเสพฝิ่นหน่อยเดียว ก็ค่อยยังชั่ว พระเจ้าอยู่หัวรับสั่งบอกอนุญาต อนุญาตให้ปลูกฝิ่นได้ เล็กน้อย สำหรับแก้เจ็บปวดอะไรเช่นนั้น ส่วนภาคอีสานก็เป็นที่ราบสูง ปัญหาใหญ่คือ การขาดแคลนน้ำที่จะใช้เพาะปลูก และดินเป็นดินทราย ภาคใต้มีฝนตกชุกแทบทั้งปี แต่เนื่องจากภูมิประเทศมีลักษณะแคบยาว ด้านหนึ่งเป็นภูเขา ด้านหนึ่งเป็นทะเล ที่ราบตรงกลางบางส่วนเป็นพรุ ไปเสียหลายแสนไร่ ปลูกพืชเศรษฐกิจอะไรก็ไม่ค่อยได้ เพราะในพรุมี น้ำเปรี้ยวขังอยู่ ถ้าฝนตกมาก น้ำเปรี้ยวในพรุก็ไหลล้นออกมา ทำให้ดิน ข้างนอกเปรี้ยวตาย ถ้าฝนน้อยไป น้ำเค็มจากทะเลก็ซึมเข้ามา กลายเป็นมีน้ำ ๓ รสด้วยกัน คือ ทั้งจืด ทั้งเปรี้ยว และทั้งเค็ม

ส่วนภาคกลางของเราโชคดี แม้ว่าจะโชคดีที่มีภูมิประเทศ เป็นที่ราบ น้ำท่าอุดมสมบูรณ์ แต่เนื่องจากเป็นทางผ่าน ที่น้ำมาจาก ภาคเหนือและไหลลงสู่ทะเล ปีไหนฝนตกมาก ภาคกลางก็จะมีน้ำท่วม ข้ำท่วมแล้วไม่ลดลงเร็วเหมือนภาคอื่น เพราะมีน้ำทะเลหนุน กลายเป็น น้ำท่วมขัง บางพื้นที่ต้องจมน้ำอยู่ตั้งหลายเดือน เช่น บ้านเดิมของ ข้าพเจ้า บ้านของพ่อแม่ข้าพเจ้าอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่เทเวศน์ เห็นเป็นประจำที่น้ำท่วมตลอด บางทีก็ท่วมเข้าไปในบ้านด้วยเข้าไป พื้นเสียหายหมดเลย น้ำท่วมมีปลา มีงูมาว่ายอยู่ในบ้าน ต้องย่ำน้ำกันในบ้านนั่นเอง เป็นของธรรมดา บัดนี้ก็สมัยใหม่ขึ้น ก็ค่อยยังชั่วขึ้น

ข้าพเจ้าเป็นพระราชินีมา ๕๙ ปี ได้ตามเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปเยี่ยมในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ทำให้ได้เห็นวาทรงงานอะไร อย่างไร และที่ไหนบ้าง และได้เห็นว่าทุกครั้งที่เสด็จไปเยี่ยมราษฎร จะทรงขับรถเอง และก็มีแผนที่อยู่ใกล้พระองค์เสมอ ทรงจะไปทุกหนทุกแห่ง พระองค์ท่านทำงานเกี่ยวกับเรื่องดิน และเรื่องน้ำ มาตลอดหลายสิบปี จนทรงกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญไปแล้ว ปี ๒๕๑๒ ระหว่างประทับที่ชาวเขา ก็ทรงงานช่วยเหลือชาวเขา ที่เขาปลูกฝิ่น และทำไร่เลื่อนลอย ให้เปลี่ยนมาปลูกพืชผักผลไม้ และไม้ดอกเมืองหนาวแทน ทรงดูแลเรื่องการตลาดให้ด้วย โดยมีหม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี เป็นผู้ช่วย จนเกิดเป็นโครงการหลวงถึงทุกวันนี้

หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี นี่เป็นนักเรียนอังกฤษเก่า เพราะฉะนั้น การป็นเขาขึ้นไปเดินบนยอดเขาต่าง ๆ นี่เป็นเรื่องเล็ก และเป็นผู้ที่ทรหดอดทน ไปเยี่ยมชาวเขาเผ่าต่าง ๆ จนเขาไว้วางใจ ไว้วางใจว่า ท่านต้องช่วยเขาได้แน่นอน และเขาก็เริ่ม เริ่มลดการปลูกฝิ่น มาปลูกผลไม้ ผัก ดอกไม้ ตามโครงการหลวงถึงทุกวันนี้ ท่านภีศเดชฯ ท่านเสด็จไปตามดอยต่าง ๆ ไม่ทราบว่ากี่ร้อยครั้ง และเมื่อมาเผ่าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ทรงตามเสด็จฯ ขึ้นไปบนดอย โดยรถพระที่นั่งหรือเฮลิคอปเตอร์ ก็ทรงพระดำเนินต่อไปอีกหลายกิโลเมตร ตอนนั้นข้าพเจ้าอายุยังน้อยอยู่ ก็ยังเดินตามไปได้ ถึงจะเหนื่อยอย่างไร ก็พอทนไหว ถ้าเป็นตอนนี้ล่ะก็ไม่ไหวแล้ว

ที่ภาคอีสาน ภูพานราชนิเวศน์ สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ ก็ทรงใช้เป็นศูนย์กลาง ในการเสด็จฯ ออกไปทอดพระเนตรว่า พื้นที่ตรงไหนเหมาะจะสร้างอ่างเก็บน้ำหรือคลองส่งน้ำบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะทรงศึกษาจากแผนที่มาก่อน ที่เหนื่อยมาก คือ ภาคใต้ ทักษิณ ราชนิเวศน์ สร้างเสร็จใน พ.ศ. ๒๕๑๖ เมื่อแรกเสด็จฯ เสด็จฯ โดยรถไฟ ผ่านสถานีต่าง ๆ มีประชาชนมาคอยรับเต็มไปหมด ถึงแม้จะดีก็ตื่น ตี ๒ ตี ๓ ข้าพเจ้าแอบดู ที่ในห้องที่ตัวอยู่ เปิดม่านดูนิด เห็นประชาชนมาแน่นขนัด แต่ไม่มีเสียงอะไรเลย เงียบกริบ ต่างคนต่างยืนระวังที่จะไม่ให้รบกวน ไม่ให้ปลูกพระบรมมหาราชวัง ก็ซาบซึ้งในความหวังดีของ

ประชาชนเหลือเกิน แต่ก็อุตสาหะมากันแน่น โดยที่ไม่ได้เห็นพระองค์
เพียงแต่ได้เห็นรถไฟที่ประทับอยู่ ประทับหลับอยู่ในรถไฟ

แต่ที่แท้ ก็ไม่ทรงหลับอะไรจริง ๆ เเท่าไร ทรงแอบมองเขาอยู่
ที่ภาคใต้ ต้องใช้คำว่า ทรงลุยงานมาโดยตลอด อย่างท่านทั้งหลาย
คงจะเคยเห็นภาพที่พระองค์ท่านประทับเรือไปในเขตพรุ น้ำในพรุนั้น
ใสแจ๋ว มองด้วยตา ก็จะนึกว่า น้ำสะอาดใส แหมมีน้ำมาดี แม้แต่วัว
ที่ชาวบ้านเลี้ยงก็ยังหลงลงไปกินน้ำ แต่กินแล้วปากเปื่อย เป็นแผลนานเสีย
เพราะน้ำนั้นมีฤทธิ์เป็นกรดกำมะถัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ก็จะเสด็จฯ ไปกับผู้เชี่ยวชาญของกรมชลประทาน และก็ข้าราชการ
อีกหลายคน พยายามคร่ำเคร่งหาวิธีแก้ไขน้ำเปรี้ยว และดินเปรี้ยว
ทรงหาวิธีระบายน้ำเปรี้ยว ออกทะเลไป แรก ๆ ก็ระบายลงคลอง
ธรรมชาติ ก็เกิดปัญหา ปลาที่ชาวบ้านเลี้ยงในคลองตายไป ก็เลยมีคำว่า
ปลาร้องไห้ เพราะว่าเลี้ยงไว้ไม่เท่าไร ปลาก็ตายหมด เพราะน้ำเปรี้ยว
มันลงมาทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นทุกข์พระทัย
เพราะทรงสงสาร ห่วงประชาชนผู้มีอาชีพเลี้ยงปลา แต่เดี๋ยวนี้ น้ำ
หายเปรี้ยวแล้ว ทรงขับรถเองตลอด ไม่ว่าจะเสด็จฯ ไปเยี่ยมราษฎรที่ไหน
พร้อมกับแผนที่ประจำพระหัตถ์ตลอดเวลา ตอนหลังก็ชุดคลองระบาย
น้ำเปรี้ยว แถมมีประตูประบายน้ำเอาไว้จัดการกับน้ำ ๓ รส ข้าพเจ้าเองก็
อ่านไปอย่างนั้น ไม่เข้าใจเท่าไร กักน้ำจืดไว้บ้าง กักน้ำเปรี้ยว น้ำเค็ม
ไว้บ้าง เปิด-ปิดตามวิธีการของพระองค์ จนเดี๋ยวนี้ น้ำเปรี้ยวในพรุลดลง

ไปมากแล้ว ดินเปรี้ยวจัด พระองค์ก็ทรงใช้วิธีของท่าน ที่เรียกว่า แกล้งดิน จนดินคลายความเปรี้ยวลง ที่ดินเปรี้ยว เพราะดินในเขตชายทะเล ภาคได้ เป็นดินตะกอนน้ำทะเล มีสารประกอบกำมะถันอยู่ในตัว ตามธรรมชาติ

ถ้าดินแห้งจะมีฤทธิ์เป็นกรดกำมะถัน ถ้ามีน้ำแช่ขังอยู่ เช่น ได้ทดลองตามโครงการแกล้งดิน ได้นำไปแก้ปัญหาดินเปรี้ยวในภาคใต้ได้ จนสามารถปรับปรุงที่นาที่ถูกทิ้งร้างมา ๒๐ ๓๐ ปีให้นำมาใช้ประโยชน์ ได้มากกว่าแสนไร่ เช่น นราธิวาส ปรับได้สองหมื่นกว่าไร่ นครศรีธรรมราช สองหมื่นกว่าไร่ ปัตตานีหมื่นกว่าไร่ เป็นต้น พื้นที่นอกเขตพรุและ ในเขตพรุบางส่วน ชาวบ้านใช้ประโยชน์ได้มาก เมื่อก่อนปลูกข้าวได้แค่ ไร่ละสี่ห้าถัง เดี่ยวนี้เพิ่มเป็น ๕๐ ถังแล้ว ยังปลูกพืชผัก ผลไม้ เลี้ยงสัตว์ อะไรต่อมิอะไรได้หลายชนิด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นชาวบ้านมีความสุข ก็รับสั่งว่าชื่นใจ แต่กว่าชาวบ้านจะแจ่มใสอย่างนี้ ทรงเหนื่อยอยู่หลายปี มีผู้สนใจวิธีการของพระองค์ท่าน ก็ไปศึกษาที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทอง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งทรงตั้งขึ้นมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นี่โปรดแผนที่สุด เวลาเสด็จฯ ไปเยี่ยมราษฎร ทรงขับรถเอง แล้วก็มีแผนที่ติดพระองค์เสมอ และทรงใช้ ประโยชน์จากแผนที่อย่างเต็มที่ อย่างเสด็จฯ ไปคุยกับราษฎร ก็จะ

รับสั่งถามว่ามาจากที่ไหน บ้านช่องเขาอยู่ที่ไหน เขาก็จะบอกว่าเขา
อยู่ที่นั่นที่นี้ เดียวนี้มีหมู่บ้านใหม่เพิ่มขึ้นแล้ว และคนก็อยู่เย็นเป็นสุขขึ้น

ก็จะทรงทำแผนที่เทียบกับแผนที่ปัจจุบัน และทำ
เครื่องหมาย เวลาขับรถไปตามพื้นที่ไหน ๆ ทรงซักถามชาวบ้าน
ชื่อหมู่บ้าน ชื่อถนน แม่น้ำลำคลอง ว่า ถูกต้องตรงตามแผนที่หรือไม่
มีหมู่บ้านเพิ่มขึ้นมาใหม่ไหม แหล่งน้ำอยู่ตรงไหนบ้าง ไกลไหม จะทรง
พระดำเนินไปทอดพระเนตร เวลาประทับลงเรือที่ภาคใต้ ก็ทรงมีขบวนน้ำไว้
พอประทับ เรือวิ่ง ท่านก็เอาขบวนน้ำขึ้นน้ำขึ้น ใส่ขบวน แล้วไปทดสอบ
ความเปรี้ยวของแต่ละแห่งทุก ครั้ง แหม เขามีรูปเยอะเชียว

ทุกโครงการพระราชดำรินั้น จะทรงสั่งการติดตามผล
อย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา อย่างโครงการมูโนะเนีย ทรงได้รับคำร้อง
จากประชาชน ทั้งไทยอิสลาม ทั้งไทยพุทธ เป็นจำนวนไม่น้อยว่า เขานี้ไม่มี
ไม่มีที่ดินทำกินเลย ยากจนยังงี้ ลำบากยังงี้ ก็ทรงปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ
ที่ทรงรู้จักหลายคน ก็ทรงตั้งขึ้นว่า เป็นโครงการมูโนะเนีย เป็นโครงการ
ชลประทาน เพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน ปัญหาน้ำเปรี้ยวจาก
พรุโตะแดง และป้องกันน้ำเค็ม ไหลเข้าพื้นที่เพาะปลูก ครอบคลุมพื้นที่
อำเภอสุโขทัย-โก-ลก และตากใบ เป็นพื้นที่ประมาณ ๑๑๐,๐๐๐ ไร่

เพื่อให้ประชาชนมีทางทำมาหากิน และโครงการมูโนะเนียทรง
ทดลองจัดตั้งหมู่บ้านปศุสัตว์และเกษตรมูโนะเนียขึ้น เป็นหมู่บ้านตัวอย่าง

ในการพัฒนาอาชีพ ชาวบ้านทั้งไทยพุทธ และมุสลิมที่ไม่มีที่ทำกิน ได้มาขอความช่วยเหลือ ก็ทรงส่งเสริมให้ชาวบ้านเลี้ยงโค เป็ด ไก่ ทำไร่นาสวนผสม ข้าพเจ้าก็ให้ทำงานศิลปาชีพด้วย ขณะนี้มีสมาชิก โครงการอยู่ ๓๖ ครอบครัว สมัยเมื่อ ๓๖ ปีที่ผ่านมา ที่จะเข้าไปในพื้นที่ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น ต้องลุยฝน ลุยโคลน และแม้แต่ลุยทาก เป็นประจำ แต่พระองค์ท่านก็ทำอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย บางครั้งก็ทรงขับรถข้ามแม่น้ำเพื่อจะไปอีกฝั่ง ไปเยี่ยมราษฎรอีกฝั่ง

ภาคกลางที่ทรงห่วงมาก ก็ปัญหาเรื่องน้ำท่วม ปัจจุบันนี้ ประชาชน ก็คงคุ้นเคยกับศัพท์คำหนึ่ง ที่ทรงใช้ ที่เกี่ยวกับการเก็บกักน้ำแล้ว คือ คำว่า "แก้มลิง" โครงการแก้มลิงนี้มีอยู่ทั่วไปในภาคกลาง โดยเฉพาะ ในพื้นที่ใกล้ ๆ ทะเล ได้ช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก และบางที ก็ช่วยให้มีน้ำใช้ในฤดูแล้งด้วย ผลงานสำคัญตามพระราชดำริ เพื่อแก้ไข ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งในภาคกลาง ก็เช่น เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และเขื่อน ขุนด่านปราการชล เป็นต้น

ข้าพเจ้าเองได้ยืนยันว่า ตั้งแต่สร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เสร็จมา กรุงเทพฯ ยังไม่เคยมีน้ำท่วมใหญ่เลย นับว่าประหยัดเงินของชาติ ในการแก้ปัญหา น้ำท่วมกรุงเทพฯ ไปได้มาก ถ้านับรวม ๆ หลายปี ก็น่าจะคุ้มค่าก่อสร้างเขื่อนแล้ว จากนั้นไปก็เป็นกำไรของประเทศชาติ เท่านั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีโครงการพระราชดำริ มากกว่า ๓,๐๐๐ โครงการทั่วประเทศ ทรงมุ่งให้ราษฎรให้กินดี อยู่ดี

ขึ้นทุกภาค งานที่ทรงทำนี้ ทำโดยไม่มีวันหยุดมาเกือบ ๖๐ ปีแล้ว ทรงทำโดยไม่เบื่อหน่าย เพราะเป็นงานที่ทรงทำ ด้วยความรักที่มีต่อประชาชน ในห้องทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะมีแต่แผนที่ประเทศไทยทุกภาคเต็มไปหมด เพราะว่าโปรดเรื่องแผนที่มาก แล้วก็ โดยที่ทรงสนพระทัยแผนที่นี้ ก็ทรงสามารถติดต่อกับประชาชนที่มาเฝ้าฯ กันเป็นหมื่น ๆ คนได้ จะทรงถามว่าเขาอยู่ที่ไหน หมู่บ้านชื่ออะไร เป็นหมู่บ้านกึ่งหลังคาเรือน แล้วเวลานี้มีหมู่บ้านที่ติดกันเพิ่มขึ้นใหม่หรือไม่ ก็ทรงได้ข้อมูลใหม่ ๆ แล้วก็ทรงดูแลความเจ็บป่วยของประชาชน พวกที่ลูกมากยากจน ขาดการศึกษา อันนี้ข้าพเจ้าก็เลยโชคดี พวกที่ลูกมากแล้วก็ยากจนนี้ ข้าพเจ้าก็ชวนเขามาที่ภาคกลาง มาอยู่ที่ในวังหลวง แล้วก็มาฝึกศิลปอาชีพ การฝีมือต่าง ๆ การทำโลหะอะไรต่าง ๆ ซึ่งได้ผลดีมาก แล้วก็ขณะนี้ ก็แสดงอยู่ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม

ข้าพเจ้าปลื้มใจมาก เพราะว่ามีเพื่อนต่างชาติไปดู แล้วเขาก็ชม ข้าพเจ้าก็คิดว่าเขาคงชมด้วยใจจริง เห็นฝีมือของชาวบ้านที่ทำศิลปอาชีพ สวยงามมาก เขาบอก นี่เป็นฝีมือหนึ่งของโลก นี่จากเด็กที่ยากจน พ่อแม่มีลูก ๘-๙ คน ข้าพเจ้าก็จะเอามาครอบครัวละ ๒ คน แล้วก็มาอยู่ที่ในวังหลวง พอเข้าขึ้นมาก็เอารถมารับ มาที่โรงงานที่สวนจิตรลดา ฝึกงานต่าง ๆ สอนเขา ให้เงินเขาทุกวันที่เขามาทำงาน ฝึกงานกับเรา และเขาก็เก็บเงิน และส่งไปให้พ่อแม่ ก็มีความสุขมาก และเดี๋ยวนี้พวกที่ยากจนที่สุด จบ ป.๓ บางที่ไม่จบประถม ๔ เลย จบ ป.๓ บางคนก็ไม่ได้

เรียนเลย กลายเป็นคนที่เรียกว่า ชาวต่างชาติมาดูแลบอกว่านี่มือหนึ่งของโลก

อันนี้ทำให้ข้าพเจ้าปลื้มใจที่สุด และภาคภูมิใจในมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ที่ข้าพเจ้าตั้งมา ถ้าเมื่อข้าพเจ้าไม่ได้ตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ จะไม่มีวันได้รู้ว่า คนไทยของเราหรือผู้ที่อยู่ในประเทศไทยของเรา เป็นคนที่เก่งเช่นไร ถ้าได้โอกาสในชีวิตแล้ว เขาจะพุ่งไปไกลทำอะไรก็ได้ทั้งนั้น ไม่มีที่เรียกว่า ไม่รู้จะทำอะไร ทำไม่ได้ อะไรเช่นนี้คนไทยนี่เก่งจริง ๆ ไม่ว่าจะหยิบทีภาคเหนือ ภาคใต้ ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง เก่งทั้งนั้น เป็นคนที่คนไทยทุกคนควรภาคภูมิใจว่ามีเพื่อนร่วมชาติที่เก่ง ขอโอกาสสักนิดเดี๋ยวเท่านั้น เขาไปลือทีเดียวกลายเป็นมือหนึ่งของโลก

ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่า ข้าพเจ้าได้รับเชิญจากเพื่อนว่า ขอให้ไปสหรัฐอเมริกาอีก ข้าพเจ้าก็คิดอยากจะไป เพราะว่าไปที่ไรทางสหรัฐอเมริกาได้ให้ความเอาใจใส่และดูแลอย่างดีเลิศ ดีมากเลย มีหน้าข่าวในรัฐสภาเขาจะพูดถึงว่า ประเทศไทยคนไทยเก่งมาก เป็นคนที่เก่งและพระเจ้าแผ่นดิน เป็นคนที่มีความสามารถ และพระราชินีของท่านกำลังจะมา เขาพูดกันในสภาว่า let us welcome her น่ารักมาก คนอเมริกัน น่ารักจริง ๆ ข้าพเจ้ายังปลื้มมาก คือ ไม่เคยคิดถ้าท่านยังสงสัยอยู่ ให้ท่านไปที่พระที่นั่งอนันตสมาคม ไปดูผลงานที่คนไทยที่จบแค่ ป.๓ หรือไม่ได้เรียนเลย ที่เขาสามารถประดิษฐ์อย่างแกะสลัก เนีย

โหสวयงามเหลือเกิน ขึ้นเบ้อเรื้อสวยงามมาก แกะสลักเป็น ๓ ยุคด้วยกัน อยู่ไหนก็ไม่รู้ จรุงจิตต์จำ ๓ ยุค ๓ ยุคด้วยกัน แหมชื่อยาก ๔ ยุคหรือแค่ ๓ ก็แยะแล้ว อันนี้เป็น ข้าพเจ้าไม่ได้รู้เอง พรรคพวกข้าพเจ้าไปอ่านมาว่า ข้อมูลจากหนังสือไตรภูมิ เทพฤๅษี และคนธรรพ์เฝ้าพระอิศวร อยากทราบว่า แก้ว ๙ ประการเกิดขึ้นได้อย่างไร พระอิศวร บอกให้ไปถามพระฤๅษีชื่อ อังคต เพราะเป็นฤๅษีอายุยืนที่สุด ตั้งแต่สร้างโลกมา ฤๅษีอังคตเกิดในยุคกฤตยุก ยุคนี้ข้าพเจ้าเพิ่งทราบ และเพิ่งเคยได้ยินว่า กฤตยุกเป็นยุคที่บริบูรณ์ไปด้วยคุณงามความดีที่ข้าพเจ้าต้องทราบเพราะว่า ชาวศิลปาสีพของข้าพเจ้าเอง เด็กที่เอามาตั้งแต่เล็ก ๆ เป็นผู้แกะสลักใช้เวลานานมากเลย แกะสลักยุคต่าง ๆ บนไม้สักเนี่ย ยุคที่ ๒ ชื่อว่า ไตรดายุค เป็นยุคที่มีความดี ๓ ส่วน ความไม่ดี ๑ ส่วน ยุคที่ ๓ ชื่อ ทวารยุค เป็นยุคที่ความดี และความไม่ดีเสมอกันครึ่งต่อครึ่ง พอมาถึงยุคนี้เป็นยุคที่ข้าพเจ้าอยู่ ใจหายใจคว่ำชื่อว่า กลียุค แหมไม่ค่อยดีเลยนะ กลียุค เป็นยุคที่มีความดีส่วนเดียว ความไม่ดี ๓ ส่วน แล้วเขาบรรยายต่อไปว่า กลียุค คือ ยุคปัจจุบันที่พวกเรา ที่ข้าพเจ้ากับพวกท่านทั้งหลายอยู่เนี่ย คือ กลียุค ต่อจากกลียุค เขาก็บอกจะเกิดไฟบรรลัยกัลป์ล้างโลก มีลมหอบ แผ่นดินไหว แผ่นดินแยก ข้าพเจ้าก็ไม่อยากรู้แล้วต่อไป บอกว่า เขาเขียนว่า ใครอยากรู้มากกว่านี้ให้อ่านจากหนังสือไตรภูมิพระร่วง แต่หวังว่าคงจะไม่เกิด ผลงานศิลปาสีพถึงจะอยู่กลียุค ก็ยังมีผลงานของศิลปาสีพ เป็นนักศิลปาสีพฝีมือ

ที่ชาวต่างประเทศบอก ระดับ ระดับ ๑ ของโลกเนี่ย ก็ยังภูมิใจถึงจะอยู่ในกลียุคก็ตาม ดังที่ข้าพเจ้าได้นำภาพส่วนหนึ่งมาให้ท่านดู ให้ท่านทั้งหลายชม แล้วยังมีจัดแสดงอยู่ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม ท่านที่ประสงค์จะชมของจริง ก็ยังไปชมได้ ทุกครั้งที่ข้าพเจ้ามีโอกาส ที่ได้ออกนอกประเทศ ข้าพเจ้าจะให้จับสลากกัน ให้พวกคณะศิลปินเด็กหนุ่มสาวของข้าพเจ้า จับสลากกัน แล้วให้ส่วนหนึ่งได้ตามเสด็จได้ ตอนที่ข้าพเจ้าได้รับเชิญจากประธานาธิบดีของฝรั่งเศส ให้ไปแสดงผลงานศิลปิน บนนหอไอเฟล ข้าพเจ้าก็รู้สึกซาบซึ้ง ในประธานาธิบดีและมาตาม ที่ให้โอกาสศิลปินได้ไปแสดงผลงานที่งดงามที่หอไอเฟล มียอดผู้เข้าชมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติครั้งนั้นประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน แหม จัดข้างบนแล้วสวย และปลื้มใจ และก็บรรยายประธานาธิบดีก็ไปจับมือกับเด็กศิลปินที่ไปกับข้าพเจ้า จับมือทุกคน หลังจากได้ดูฝีมือการทำงานของเข แล้วก็ไปจับมือทุกคน บนหอไอเฟลนั้น ทำให้ปลื้มมาก

โรงฝึกศิลปินจิตรลดาขณะนี้ มีนักเรียนที่ยากจน แต่ไม่ได้ยากจนสติปัญญาเลย ยากจน ๗๐๐ คน มีครู ๕๐ คน แล้วก็จำหน่ายผลิตภัณฑ์ศิลปินต่าง ๆ ที่สวนอัมพร ระหว่าง ๑๔ กรกฎาคม ถึง ๒ สิงหาคม และก็น่าปลื้มใจที่คนไทยทั้งหลายก็ช่วยกันไปสนับสนุน ไปดู ไปซื้อของ เท่าที่จะซื้อได้ และก็ที่ฮิตมาก ก็คือ ที่พัทลุง เขาคิดทำเอาผักต่าง ๆ นี่มาทำเป็นข้าวเกรียบ พอทอดข้าวเกรียบผัก คนมาเข้าคิวยาวเหยียด ว่า อร่อยมาก อันนี้ ข้าพเจ้าปลื้ม ทอดข้าวเกรียบขายนี้

ก็ตั้งแต่เข้าจรวดเย็น จนคนทอดนี้เหนื่อย และตะโกนบอกคนที่เข้าคิว
วันนี้อย่ามาซื้อเลย ไม่อร่อยหรอก ข้าวเกรียบ แหม ไล่คนไปเสียอีก
ข้าพเจ้าบอกทำไมอย่างนั้น ไม่พยายามฝืนใจ เหนื่อยก็เหนื่อย ก็สู้
เขาบอกสู้มาจนเข้าแล้ว จนใกล้ค่ำแล้ว เลยบอกว่าอย่าเข้า อย่าเข้าคิวเลย
ไม่อร่อยหรอกวันนี้ ไม่อร่อย แต่ประชาชนก็มาช่วยเหลือ เพราะเข้าใจว่า
ผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพนี้เป็นฝีมือของชาวบ้าน ชาวไร่ ชาวนา ที่ยากจน
เหมือนกับว่าคนไทยมาช่วยคนไทยด้วยกัน เงินทองก็จะได้หมุนเวียน
กลับไปสู่คนไทยมากขึ้น อีกทั้งเป็นการหมุนเวียน ไปสู่ประชาชน
อย่างทั่วถึง ทั่วประเทศ หลายแสนครัวเรือน ข้าพเจ้าปลื้มมาก ที่ท่าน
ทั้งหลาย ประชาชนทั้งหลาย ได้ไปชมงานศิลปาชีพที่สวนอัมพร
แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่ชื่นชมศิลปาชีพจริง ๆ อย่างเขาไปนี้เขาแต่งกาย
ด้วยผ้าของศิลปาชีพ ที่เขาซื้อเมื่อปีที่แล้ว หรือถือกระเป๋าของศิลปาชีพ
หรือตะกร้าศิลปาชีพ เมื่อพบกันก็ชื่นชมซึ่งกันและกัน ชวนกันอุดหนุน
ผลิตภัณฑ์ชิ้นใหม่ ๆ เจ้าหน้าที่ศิลปาชีพเห็นแล้วก็ชื่นใจ เพราะจำได้
จำได้แต่ละคนว่าคຸ້ນหน้า มาอุดหนุนเสมอ จนกระทั่งคຸ້นหน้ากัน
ผลิตผลจากเกษตรก็เหมือนกัน ข้าพเจ้าก็ได้สร้างฟาร์มตัวอย่าง
ในหลายจังหวัด เพราะบางที่บางจังหวัด ไม่ปลอดภัย ที่จะไปซื้อข้าว
ของที่ตลาด เช่น ซีมอเตอร์ไซค์ไป ไปจ่ายของที่ในตลาด ก็มักจะ
เสียชีวิตเสมอ ก็เลยช่วยกันคิดว่าอย่าเลย เราสร้างเป็นคล้าย ๆ ตลาด
ของศิลปาชีพ ที่ในหมู่บ้านต่าง ๆ ก็แล้วกัน จะได้ใช้จ่ายกันได้ดี และ

ไม่ต้องเสี่ยงต่อการเสียชีวิตด้วย อย่างพัทลุงนี้ ทำข้าวย่ำผักได้อร่อย
ที่สุด ข้าพเจ้ายังไปชิมที่พัทลุง ที่โครงการศิลปาชีพที่พัทลุง เก่งมาก
และเดี๋ยวนี้เปิดอู่เหลียง ซึ่งทางเมืองจีนให้ข้าพเจ้า ตอนที่ข้าพเจ้า
ไปแทนพระองค์ที่เมืองจีน เปิดอู่เหลียง เดียวนี้ก็มาทำลาบเปิด
ทำเท่าไรก็หมดเท่านั้น ดอกไม้ทอดจากพัทลุง หมูจีนหัวแดงเดียว
ข้าวสารหลายชนิด ข้าพเจ้าก็เที่ยวไปดู ตามที่เขาเอาออกมาแสดง
จังหวัดต่าง ๆ ข้าวสังข์หยด และข้าวเกรียบรสต่าง ๆ ที่ชาวบ้านทำจาก
ผักต่าง ๆ เราก็เอามาทำรับประทานกัน ที่นี่ขอคุยอีกเรื่องหนึ่ง เรื่องโขน
เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ก็ได้มีการจัดแสดงโขนชุดพรหมมาศ
เรื่องโขนนี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็น
ห่วงเหลือเกินว่า โขนไม่ค่อยแสดง เพราะเสื้อผ้าก็ทุดไหมเก่า ไม่ได้
แสดงแล้ว ทั้ง ๆ ที่มีคนที่ฝีมือดีที่จะแสดงโขนได้ แต่ก็แสดงไม่ได้
เนื่องจากเงินจำกัด แล้วเสื้อผ้าก็เก่า ก็พระราชทานสร้างชุดโขนขึ้นใหม่
อีก แล้วก็มีการซ้อม พวกครูโขนที่เก่งต่าง ๆ ก็ซ้อมลูกศิษย์ แล้วก็แสดง
ให้ประชาชนดูเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง สมเด็จพระเทพฯ เล่าเป็นห่วงมาก
ว่า โขนเป็นของที่วิเศษ อย่างที่อินโดนีเซีย เขายังรักษาของเขาไว้
แต่ของเราเนี่ย นับวันเนี่ยเสื้อผ้ามันแพง นับวันจะไม่ได้แสดง ก็กลัวว่า
จะหายไป จากความนิยมของคนไทย ข้าพเจ้าก็ปรึกษากับอาจารย์
สมิทธิ ศิริภัทร แล้วอาจารย์สมิทธิฯ ก็ไปรวบรวมผู้รู้หลายคน ศึกษา
ค้นคว้า จัดสร้างเครื่องแต่งกายของโขน หัวโขน เครื่องประดับต่าง ๆ

คราวนี้ดังมาก เครื่องแต่งกายโชว์เมื่อได้สร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว
สวยงามเหลือเกิน นับว่า คุ่มค่าในการรอคอยจริง ๆ แสดงโชว์เมื่อเร็ว ๆ นี้
ท่านทั้งหลายบางคนคงได้ชมแล้ว เห็นว่าประชาชนมาชมกันแน่นขนัด
จนเพิ่มรอบการแสดงแล้วก็ยังไม่เพียงพอ ยังมีผู้ขอร้องให้จัดแสดงอีก
น่ารักที่ลูกพาคนแก่ พ่อแม่หรือป้าตายายที่แก่ ๆ จูงมือกันไปดูโชว์
ที่ทำขึ้นใหม่ สำเร็จใหม่นี้ เห็นว่าสวยงามมากเลย อุบัติการณ์การแสดงก็
เรียบร้อย เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายชื่นใจ หายเหนื่อย เพราะได้รับคำชมจาก
ประชาชนมากเลย เขามีรูปเสื้อผ้าโชว์ที่สร้างขึ้นใหม่ การแสดงโชว์ครั้งนี้
ไม่ใช่จะประสบความสำเร็จเพียงแค่นี้ได้เผยแพร่ศิลปะการแสดงชั้นสูง
ของไทยเราเท่านั้น แต่ยังเกิดสิ่งที่มีคุณค่าเพิ่มขึ้นมาอีก คือพวกเราได้
สร้างช่างฝีมือรุ่นใหม่เยี่ยมขึ้นมา รุ่นใหม่ที่เข้าใจต้องแท้ถึงศิลปะการ
สร้างเครื่องแต่งกายโชว์ และได้เห็นความผูกพันอย่างใกล้ชิดแบบ
สังคมไทยสมัยโบราณ ลูกหลานจูงพ่อแม่ ป้าตายาย คนแก่ในบ้าน
ไปดูโชว์ครั้งนี้ ได้เห็นการแสดงความรัก เอื้ออาทรต่อกันในครอบครัว ก็
เป็นภาพที่สร้างความสุขใจแก่ผู้พบเห็นทุกคน และเสียงที่เรียกร้องว่า
ให้จัดการแสดงโชว์ขึ้นอีกนั้น ข้าพเจ้าก็รับฟัง และกำลังตรึกตรองว่า
จะเลือกตอนไหนมาจัดแสดงใหม่ แต่ก็ต้องฝึกซ้อมนานหน่อย ขอให้
นี้เขาสั่งให้ข้าพเจ้าพูดว่า ขอให้แฟน ๆ โชว์คอยติดตามข่าวต่อไป
เขาสั่งมา อย่าลืมรับสั่งตรงนี้ให้ได้ โฆษณาไปในตัวรับรองว่า ต่อไปต้อง
มีให้ชมแน่นอน ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าต้องขอขอบคุณกรุงเทพมหานคร

และสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ร่วมกันจัดนิทรรศการโขนชุดพรหมมาศ ที่หอศิลป์วัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร ซึ่งประชาชนก็ได้ชมความงดงามของเครื่องแต่งกายโขนทุกชนิด หัวโขน เครื่องประดับต่าง ๆ พร้อมทั้งอุปกรณ์การแสดงที่สำคัญ มีช่างเอราวัณเป็นต้น ที่นี้ใครเป็นผู้เชี่ยวชาญการโขนขอช่วยแนะนำข้าพเจ้าว่า คราวหน้าจะเอาตอนไหนมาแสดงดี ได้ช่วยกัน

ต่อไปก็จะขอเล่าเรื่อง แนวปะการังเทียมที่ อำเภอมะนัง จังหวัดปัตตานี ชาวประมงบ้านละเวง อำเภอมะนัง จังหวัดปัตตานี มาหาข้าพเจ้า และขอร้องให้ช่วยเหลือ เพราะว่าเขามีอาชีพอยู่อย่างเดียว คือออกเรือไปเป็นเรือเล็ก ๆ เพราะเป็นคนจนมาก ออกเรือแล้วไปตกปลา จับปลาได้ก็มาขาย ก็ได้เงินเลี้ยงชีพ และก็ปลาที่เหลือก็รับประทาน ที่นี้เรือปลาในเขตน้ำตื้นร่อยหรอจนแทบไม่มีเหลือแล้ว ข้าพเจ้าเอง จนปัญญา ก็ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ก็ได้รับคำแนะนำว่า ให้ลองทดลองสร้างแนวปะการังเทียมขึ้น อันนี้เป็นความคิดที่เรียกว่า ข้าพเจ้าไม่เคยรู้มาก่อนเลย ก็ได้อาศัยราษฎรเนีย ได้รับความรู้ต่าง ๆ ขึ้นมา ให้สร้างปะการังเทียมขึ้น เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ข้าพเจ้าก็ได้เปิดโครงการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลขึ้น ใน พ.ศ.๒๕๔๔ ที่จังหวัด นราธิวาส มีหน่วยงานหลายหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุน โครงการนี้ เป็นโครงการที่น่าชื่นชมขึ้นใจ เพราะว่าเป็นการยกระดับชีวิตของคนที่ยากจน และแทบจะไม่มีหวัง ยากจน ยากจน และผู้สนับสนุน

โครงการนี้ เช่น กรมประมง กองทัพเรือ การรถไฟแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง อย่างการรถไฟแห่งประเทศไทย บริจาคตู้รถไฟที่ชำรุด ชาวเจ้าเห็นแล้วก็งั้นว่า เอ๊ะ ใช้อันตู้รถไฟ มันจะมาทำช่วยให้ปลาขึ้นชม ได้ยังไง ก็งั้น ตอนนั้นไม่มีความรู้อะไรทั้งสิ้น แต่การรถไฟฯ เขาบริจาค ตู้รถไฟที่ชำรุด กรมทางหลวงก็บริจาคท่อคอนกรีต เป็นต้น ต่อมา กรุงเทพมหานครก็ยังช่วยบริจาครถขนขยะที่ชำรุดอีกด้วย โอ้ เนี่ย ชาวเจ้าได้เรียน เป็นพระราชาธิราชไม่รู้เรื่องอะไรเลย ได้เรียนจากความต้องการ ของประชาชน และได้เรียนที่ท่านทั้งหลายได้ช่วยกันแก้ไขปัญหานานานี้ และก็ทิ้งลงไปไหนทะเลที่เขาจะแล้วว่ ที่ตรงนี้ทิ้งได้ ปะการังเทียม แล้วเขาก็ ทางกองทัพเรือก็ไปถ่ายหนังมาให้ชาวเจ้าดู โอ้โฮ ตกใจ พอเราทิ้งอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ลงไปแล้ว ใต้ปลามันขนโขยงมากันใหญ่ มันนี้กว่า แหม่นนี้มีบ้านที่ดีของเราแล้ว มันมากันเป็นแถวเขียว เขาถ่าย ถ้าเขาไม่ไปถ่ายหนังให้ดูก็ไม่รู้ แหม่นมันมากมายกายกอง ซึ่งประชาชน มาบอกชาวเจ้า บอก โอ้ยตอนนี้สบาย จับปลาได้ดีเลยตอนนี้ มันมากัน เป็นแถว แล้วปลาต่าง ๆ ที่หายากก็เข้ามา ถ้าทิ้งลึกลงไปปลาใหญ่ ๆ เมื่อไม่นานมานี้ชาวเจ้าก็ได้รับรายงานว่า เขาได้ถ่ายหนังภาพของฝูง ปลานานาชนิด เข้ามาอาศัยอยู่ในแนวปะการังเทียม แม้แต่ปลาที่หายากที่สุด

กรมประมงบอกหายากแทบไม่ได้เห็น คือ ปลาหมอตะเล ตัวใหญ่เบือเริ่ม ขนาด ๒-๓ เมตร ก็เข้ามา เข้ามาหาที่อยู่ที่นี่ ชาวเจ้าได้

ยืนแล้วมหัศจรรย์ใจ ไม่เคย เป็นความรู้ใหม่ทั้งนั้นเลย ปลาจะละเม็ด สีเทา ซึ่งแต่ก่อนก็ไม่มีแล้ว ปลาช่อนทะเล ปลากุลเลา ก็เข้ามาได้ ชาวประมงพื้นบ้านก็มาหาข้าพเจ้า บอกแหม ดีท่าน เดียวนี้พวกเราไม่ต้องออกไปไกลก็จับปลาได้มากขึ้น จากแทบจะว่าไม่มีรายได้ กลับมามีรายได้เพิ่มขึ้น ถึงเดือนละหมื่นกว่าบาท ชาวบ้านจากยากจนเหลือเกิน แปลว่า คนที่มีความรู้ของเราเนี่ย ของประเทศไทยเรามีมาก และพร้อมเสมอ จะช่วยชาติบ้านเมือง

ปีนี้ กลุ่มประมงพื้นบ้าน ตั้งแต่ปัตตานี ถึงนราธิวาส หลายร้อยคน เขียนจดหมายถึงข้าพเจ้า และก็เซ็นชื่อเป็นบัญชีทางว่าเลย ขอให้ข้าพเจ้าช่วยจัดทำปะการังเทียมเพิ่มเติมขึ้นอีก และตอนนี้ใครจะช่วยข้าพเจ้าละตอนนี้ จะเอาอะไรไปทิ้งให้ปลามันอยู่ ข้าพเจ้าจึงนำมาเล่าให้ท่านทั้งหลายฟังว่า ปะการังเทียมนั้นนะ ใช้ได้ผลจริง ๆ น่าภูมิใจ แทนหน่วยงานทั้งหลาย ที่ช่วยเหลือประชาชนนั้นประสบผลสำเร็จ และข้าพเจ้าก็เลยขอถือโอกาสนี้ส่งข่าวถึงกลุ่มประมงพื้นบ้าน ที่เขาเขียนจดหมายถึงข้าพเจ้า ขอปะการังเทียมเพิ่มด้วยว่า ข้าพเจ้าจะพยายามขอร้อง ขอให้ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และก็ทุกแห่ง ช่วยกันประสานงาน เชื่อว่าอีกไม่นานเกินรอก็คงจะเริ่มจัดสร้างพื้นที่บริเวณปะการังเทียมได้ อีก เพื่อประชาชนจะได้ไปตกปลา ไปทำมาหากินได้เพิ่มนะคะ ท่านนายกฯ

คราวนี้สบายหน่อย แหม เขียนให้เป็นฉาก ๆ และคราวนี้
พระราชทานพันธุ์ข้าว ฤดูเพาะปลูกปีนี้ นายกสมาคมเครือข่ายสถาบัน
เกษตรกร จังหวัดมหาสารคาม ก็แจ้งความเดือดร้อนมาว่า นาของ
เกษตรกร ๑,๕๐๐ ไร่ ในภาคอีสาน ๑๙ จังหวัด ประสบอุทกภัยและ
โรคแมลง ทำให้ไม่มีข้าวพันธุ์ดีที่จะปลูกต่อไป ราษฎรจึงมีจดหมายมา
ขอข้าวพันธุ์ดีจากข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ส่งเรื่องไปที่กรมการข้าว กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องพันธุ์ข้าวโดยตรง
เขาจะได้เป็นธุระจัดหาพันธุ์ข้าวให้ กรมการข้าวก็ได้รับจัดพันธุ์ข้าวปลูก
อย่างดี เป็นข้าวเจ้า พันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ และข้าวเหนียวพันธุ์ กข.๖
อย่างละครึ่ง รวม ๗๕ ตัน มอบให้เกษตรกร เมื่อเดือนกรกฎาคม ที่ผ่านมา
ข้าวเป็นอาหารหลักของคนไทยมาแต่โบราณ ข้าพเจ้าเองก็ไม่เคยทราบว่
ข้าวเหนียวมีประโยชน์อย่างเหลือหลาย พอโตขึ้นมาจะเป็นสาวเขาก็สอน
กันว่า ถ้ากินข้าวมากจะพุงป่อง จะไม่ดีจะพุงป่อง จะอ้วน แต่มาตอนนี้
ข้าพเจ้าได้อ่านหนังสือ Newsweek และ Time Magazine เขาพูดถึงข้าว
ว่าข้าวนี้เป็นอาหารที่ยอดเยียมที่สุดของมนุษย์ เป็นแป้ง คาร์โบไฮเดรต
ที่อ้วนน้อยที่สุด เทียบกับขนมปัง เทียบกับสเปกเก็ตตี้ เทียบกับเส้นอะไร
ต่าง ๆ ข้าวเหนียวอ้วนน้อยที่สุด มีประโยชน์เหลือหลาย ส่วนที่มีประโยชน์
จริง ๆ อยู่ที่ผิวที่หุ้มเมล็ด ส่วนที่เมื่อกระเทาะเปลือกแข็งออกไปแล้ว
ก็จะเห็นเป็นสีน้ำตาลกับจมูกข้าว ข้าพเจ้าเองก็เลยขอรับรองพวกประชาชน
ที่เป็นสมาชิกศิลปาชีพ ให้ดำข้าวจากนาของเขา มาถวายพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัว กับข้าพเจ้า เขาก็จะตำและส่งมาให้ตลอดเพราะว่าฝรั่งเขียนว่า ข้าวนี้เป็นอาหารที่ยอดเยียมที่สุด เพราะว่ามีความวิตามินที่จะไปทำให้ร่างกายของเรานี้ ข้าพเจ้าอ่านว่า ๒๕ เซลล์ที่สมองก็เริ่ม ๆ จะเสียแล้ว เริ่มต้นแล้ว อายุ ๒๕ แล้วก็ เซลล์ต่าง ๆ จะเริ่มเสียไปเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นหมอที่อเมริกา จากทุก ๆ หนแห่ง เขาพูดว่า เราเนี่ยควรจะรับประทานวิตามินรวม เพื่อให้เซลล์ในร่างกายของเราเนี่ยเสื่อมช้าลง และเขาก็พูดถึงข้าว ว่าข้าวเนี่ยถ้าไปเข้าโรงสีมากมายก่ายกอง ก็เป็นแค่แป้งเท่านั้นเอง แต่ถ้าเผื่อเรามากะเพาะ ตัวเอง กะเพาะเปลือกข้างนอก ออกนิดเดียว โห คุณค่าเหลือที่จะพรรณาเชียว จะไปช่วยซ่อมแซมเซลล์ต่าง ๆ ที่กำลังจะชำรุดทรุดโทรม ใ้เราก็คิดว่า ข้าวเนี่ยมันอ้วน อ้วนนะก็ไม่รับประทาน แต่ขอให้ทุกคนทราบเถอะว่า Newsweek เป็นหนังสือพิมพ์ของทั่วโลก และก็ Time เขาก็บอกข้าวนี้ยอดเยี่ยมที่สุด มีวิตามิน บี ๑ บี ๒ มีธาตุเหล็ก มีแคลเซียม แล้วก็ที่น่าสนใจสำหรับผู้สูงวัยเช่นข้าพเจ้าเป็นต้น คือ มีสารที่ช่วยชะลอความเสื่อมของร่างกายด้วย ทุกคนกลับไปรับประทานข้าวเลยนะ เอาจริง ๆ กวดยเดียว บะหมี่อะไรมันอ้วนอยู่ดีเหมือนกัน แต่ว่ามันมีประโยชน์น้อยกว่าข้าว นี่เป็นที่ฝรั่งเขาพูดนะ

อีกเรื่องที่ข้าพเจ้าชื่นชมเหลือเกินที่ทราบข่าวดีมาว่า เยาวชนของเราที่เก่งของเราเนี่ย อย่าง นางสาวนพวรรณ เลิศชีวกานต์ อายุ ๑๗ จากเชียงใหม่ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ในการแข่งขันเทนนิส Wimbledon 2009 ที่ประเทศอังกฤษ และก็ทราบว่า เยาวชนจาก

โรงเรียนมัธยมหลายแห่ง ได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน ในการแข่งขัน
โอลิมปิกวิชาการ เกี่ยวกับฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และชีววิทยา และนอกจากนี้
ยังมีทีมจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับรางวัลชนะเลิศ รุ่นยนต์
ก๊วยโลก แล้วก็โรงเรียนสุรนารีวิทยา โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียน
มงฟอร์ตวิทยาลัย โรงเรียนเรยีนาเชลี ก็ได้รับรางวัลวงโยธวาทิตระดับโลก
มันแสดงให้เห็นว่าคนไทยเก่ง มั่นใจ และปลื้มใจมาก และคิดว่าคนไทยทั่วประเทศ
คงปลื้มใจว่า คนไทยของเราเก่ง เก่งจริง ๆ ขอให้มีโอกาสในชีวิต
เท่านั้น เป็นคนที่เก่ง อย่างข้าพเจ้าได้เห็นตัวอย่างตัวเองแล้ว สมาชิก
ส่งเสริมศิลปาชีพที่จบแค่ ป.๓ แล้วไม่ได้เรียนเลย ซึ่งบัดนี้ชาวต่างประเทศ
ไปดูฝีมือที่พระที่นั่งอนันตฯ บอกว่าเป็นฝีมือ ๑ ของโลกแห่งนี้ คนที่พูด
เป็นคนที่มียศเสียงระดับโลกด้วย ข้าพเจ้าก็คิดว่าเมื่อไหร่ที่ได้โอกาส
ไปที่สหรัฐอเมริกา ก็จะพาพวกเขาไป แล้วจะเอาฝีมือที่เขาทำไปแสดงให้
คนไทยที่อเมริกาได้เห็นด้วย ว่านี่คือคนไทยของเรา เรื่องพระบรม
พุทธศาสนา ข้าพเจ้าเห็นคนทั้งหลายเป็นห่วง แต่ข้าพเจ้าเองเชื่อว่า
ทุกวันนี้เด็กรุ่นใหม่ที่ไม่ค่อยเข้าใจในพระพุทธศาสนา ก็คงจะไม่จริง
ข้าพเจ้าทราบว่าเด็กไทยสนใจในพุทธศาสนามากขึ้น ไปนั่งปฏิบัติธรรม
ไปเข้าค่ายธรรมะกันเป็นแถว ข้าพเจ้าเองพออายุ ๗๐ ก็นึกอยากฟัง
พระเทศน์ วันพระใหญ่ก็จะไป ชักชวนพวกพ้องไปกันแน่นเสียว ไปที่วัดหนึ่ง
วัดใดขอให้ท่านช่วยเทศน์ให้ฟัง เปลี่ยนวัดไปเรื่อย ๆ ไปฟังเทศน์ แล้วไป
แล้วก็ตกใจ เห็นประชาชนมานั่งมารอเป็นแถว คอยที่จะฟังเทศน์

ข้าพเจ้าก็เลยจัดแจงให้มีลำโพงออกมา ให้ประชาชนที่มานั่งเฝ้าฟัง คำพระเทศน์ด้วย ซึ่งเขาก็คงจะภูมิใจ ถ้าใครว่าง ก็ชวนไปฟังเทศน์กับ ข้าพเจ้าได้ คราวที่แล้วฟังที่หัวหินนะ ที่วัด ที่หัวหิน รู้สึกจนจะจบแล้ว ก็ขอบพระคุณในน้ำใจของทุกคนที่มาฟัง และก็คงจะช่วยกันให้เด็กไทย ของเราได้รับโอกาส อย่างที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสช่วยเด็กศิลปาชีพ และได้เห็นฝีมือของเขา เพราะว่าข้าพเจ้าเอาเด็กศิลปาชีพมา เขาอายุ ๑๓ ๑๔ ๑๕ มาสอนให้เขียนลายถมทอง และก็นั่ง ตัวการอยู่นี่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บอกแม่ จะเอาเด็กชาวบ้านมาให้ ทำถมทองยังงี้ และเดี๋ยวนี้ เด็กชาวบ้านต่าง ๆ ทำยิ่งกว่าถมทองอีก ฝีมือสวยเหลือเกิน ที่ชาวต่างชาติมาดูและบอกว่า ฝีมือระดับโลกเลยเนี่ย ถ้าเมื่อข้าพเจ้ามีโอกาส มีโชคดี ความจริงเขาก็เชิญมาแล้ว ให้ไป สหรัฐอเมริกาตอนที่เรียกว่าเศรษฐกิจอะไรต่ออะไรของโลกค่อยดีขึ้นแล้ว ข้าพเจ้าจะเอาเด็กเหล่านี้ไปให้ได้เห็นสหรัฐอเมริกา แล้วเอาฝีมือ ที่เขาทำไปประกวดด้วย

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าก็ขอขอบพระคุณทุกท่าน ซาบซึ้งในน้ำใจ ของทุกท่าน เป็นกำลังใจเหลือเกินที่ ๗๗ ปี จะได้กำลังใจอย่างนี้ แล้วก็ จะไปจิ๋วได้อีก แหมตัวเลขฟังเสียงแล้วน่ากลัว ๗๗ ปี ขอขอบคุณนะคะ

ที่มา : <http://kanchanapisek.or.th/speeches/2009/0811.th.html>

ประเด็นสำคัญจาก

พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระราชทานแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต วันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

ประเด็น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ประเด็นที่มีพระราชดำรัสถึงการดำเนินการที่ผ่านมา	
๑.๑ การดำเนินโครงการผ่าตัดหัวใจ “ในโอกาสนี้ข้าพเจ้ายังต้องขอขอบคุณท่าน ที่บำเพ็ญสาธารณกุศล และสาธารณประโยชน์ เพื่อให้เป็นกุศลแก่ข้าพเจ้า เช่น คณะแพทย์ที่จัดทำโครงการผ่าตัดหัวใจช่วยเหลือประชาชน จำนวน ๕๐๐ ราย และโครงการผ่าตัดหัวใจเด็ก เพื่อช่วยชีวิตเด็กตามตะเข็บชายแดน จำนวน ๘๐๐ ราย ซึ่งทั้งสองโครงการนี้จะเป็นโครงการต่อเนื่องไปจนถึงเมื่อข้าพเจ้ามีอายุ ๘๐ ปี”	- กระทรวงกลาโหม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)
๑.๒ การบริหารจัดการน้ำในภาคต่างๆ โดยเฉพาะโครงการพระราชดำริ เช่น โครงการมูโนะ โครงการเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน ปัญหาน้ำเปรี้ยวในพหุโคโตะดิน “ทุกโครงการพระราชดำรินั้น จะทรงสั่งการติดตามผลอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา อย่างโครงการมูโนะเนี่ย ทรงได้รับคำร้องจากประชาชน ทั้งไทยอิสลาม ทั้งไทยพุทธ เป็นจำนวนไม่น้อยว่า เขานี้ไม่มี ไม่มีที่ดินทำกินเลย ยากจนยังงี้ลำบากยังงี้ ก็ทรงปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญที่ทรงรู้จักหลายคน ก็ทรงตั้งขึ้นว่าเป็นโครงการมูโนะ เป็นโครงการชลประทาน เพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน ปัญหาน้ำเปรี้ยวจากพหุโคโตะแดง และป้องกันน้ำเค็มไหลเข้าพื้นที่เพาะปลูก ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอสุไหงโกลลกและตากใบ เป็นพื้นที่ประมาณ ๑๑๐,๐๐๐ ไร่”	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงกลาโหม - กอ. รมน. - สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ประเด็น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๓ โครงการศิลปาชีพ ที่ได้นำเด็กยากจนในต่างจังหวัดมาฝึกอาชีพ “พวกที่ลูกมากแล้วก็ยากจนนี้ ข้าพเจ้าก็ชวนเขามาที่ภาคกลาง มาอยู่ที่ในวังหลวง แล้วก็มาฝึกศิลปาชีพ การฝีมือต่างๆ การทำโลหะอะไรต่างๆ ซึ่งได้ผลดีมาก แล้วก็ขณะนี้ก็แสดงอยู่ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม ข้าพเจ้าปลื้มใจมาก เพราะว่ามีเพื่อนต่างชาติไปดู แล้วเขาก็ชม ข้าพเจ้าก็คิดว่าเขาคงชมด้วยใจจริง เห็นฝีมือของชาวบ้านที่ทำศิลปาชีพ สวยงามมาก เขาบอก นี่เป็นฝีมือหนึ่งของโลก นี่จากเด็กที่ยากจน พ่อแม่มีลูก ๘-๙ คน ข้าพเจ้าก็จะเอามาครอบครัวละ ๒ คน แล้วก็มาอยู่ที่ในวังหลวง พอเข้าขึ้นมา ก็เอารถมารับมาที่โรงงาน ที่สวนจิตรลดา ฝึกงานต่าง ๆ สอนเขา ให้เงินเขาทุกวัน ที่เขามาทำงาน ฝึกงานกับเรา และเขาก็เก็บเงิน และส่งไปให้พ่อแม่ ก็มีความสุขมาก และเดี๋ยวนี้พวกที่ยากจนที่สุด จบ ป. ๓ บางที่ไม่จบประถม ๔ เลย จบ ป. ๓ บางคนก็ไม่ได้เรียนเลย กลายเป็นคนที่เรียกว่าชาวต่างชาติมาดู แล้วบอกว่านี่มือหนึ่งของโลก อันนี้ ทำให้ข้าพเจ้าปลื้มใจที่สุดและภาคภูมิใจในมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ที่ข้าพเจ้าตั้งมา ถ้าเมื่อข้าพเจ้าไม่ได้ตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ จะไม่มีวันได้รู้ว่า คนไทยของเรา หรือผู้ที่อยู่ในประเทศไทยของเรา เป็นคนที่เก่งเช่นไร ถ้าได้โอกาสในชีวิตแล้ว เขาจะพุ่งไปไกล ทำอะไรก็ได้ทั้งนั้น ไม่มีที่เรียกว่า ไม่รู้จะทำอะไร ทำไม่ได้ อะไรเช่นนี้ คนไทยนี่เก่งจริง ๆ ไม่ว่าจะหยิบที่ ภาคเหนือ ภาคใต้ ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง เก่งทั้งนั้น เป็นคนที่คนไทยทุกคนควรภาคภูมิใจว่า มีเพื่อนร่วมชาติที่เก่ง ขอโอกาสสักนิด เดี่ยวเท่านั้น เขาไปลิ่วทีเดียว กลายเป็นมือหนึ่งของโลก”	• กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ • กระทรวงพาณิชย์ • กระทรวงมหาดไทย • กระทรวงแรงงาน • กระทรวงศึกษาธิการ • กระทรวงการต่างประเทศ
๑.๔ การพระราชทานพันธุ์ข้าว “นายกสมาคมเครือข่ายสถาบันเกษตรกร จังหวัดมหาสารคาม ก็แจ้งความเดือดร้อนมาว่า นาของเกษตรกร ๑,๕๐๐ ไร่ ในภาคอีสาน ๑๙ จังหวัด ประสบอุทกภัยและโรคแมลง ทำให้ไม่มีข้าวพันธุ์ดีที่จะปลูกต่อไป ราษฎรจึงมีจดหมายมาขอข้าวพันธุ์ดีจากข้าพเจ้า ข้าพเจ้าได้ส่งเรื่องไปที่กรมการข้าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องพันธุ์ข้าวโดยตรง เขาจะได้เป็นธุระจัดหาพันธุ์ข้าวให้ กรมการข้าวก็ได้รับจัดพันธุ์ข้าวปลูกอย่างดี เป็นข้าวเจ้า พันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ และข้าวเหนียวพันธุ์ กข. ๖ อย่างละครึ่ง รวม ๗๕ ตัน มอบให้เกษตรกร เมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา...”	• กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมการข้าว) • กระทรวงมหาดไทย

ประเด็น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ประเด็นที่ผู้ที่เกี่ยวข้องควรน้อมรับไปดำเนินการ	
๒.๑ การส่งเสริมการแสดงโขนในพระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี “ทีนี้ขอคุยอีกเรื่องหนึ่ง เรื่องโขน เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมาได้มีการจัดแสดงโขนชุดพรหมมาศ เรื่องโขนเนี่ย สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นห่วงเหลือเกินว่า โขนไม่ค่อยแสดง เพราะเสื้อผ้าก็ทรุดโทรมเก่า ไม่ได้แสดงแล้ว ทั้ง ๆ ที่มีคนที่ฝีมือดีที่จะแสดงโขนได้ แต่ก็แสดงไม่ได้เนื่องจากเงินจำกัด แล้วเสื้อผ้าก็เก่า ก็พระราชทานสร้างชุดโขนขึ้นใหม่อีก แล้วก็มีการซ่อม พวกครูโขนที่เก่งต่าง ๆ ก็ซ่อมลูกศิษย์ แล้วก็แสดงให้ประชาชนดูเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง สมเด็จพระเทพฯ เเล่เป็นห่วงมากกว่าโขนเป็นของที่วิเศษ อย่างที่อินโดนีเซียเขายังรักษาของเขาไว้ แต่ของเราเนี่ย นับวันเนี่ยเสื้อผ้ามันแพง นับวันจะไม่ได้แสดง ก็กลัวว่าจะหายไปจากความนิยมของคนไทย ข้าพเจ้าก็ปรึกษากับอาจารย์สมิทธิ ศิริภัทร แล้วอาจารย์สมิทธิก็ไปรวบรวมผู้รู้หลายคน ศึกษาค้นคว้า จัดสร้างเครื่องแต่งกายของโขน หัวโขน เครื่องประดับต่าง ๆ คราวนี้ดังมาก เครื่องแต่งกายโขนเมื่อได้สร้างเสร็จสมบูรณ์แล้ว สวยงามเหลือเกิน นับว่าคุ้มค่าในการรอคอยจริง ๆ แสดงโขนเมื่อเร็ว ๆ นี้ ท่านทั้งหลายบางคนคงได้ชมแล้ว เห็นว่าประชาชนมาชมกันแน่นขนัดจนเพิ่มรอบการแสดงแล้วยังไม่เพียงพอ ยังมีผู้ขอร้องให้จัดแสดงอีก น่ารักที่ลูกพาคณะ พ่อแม่หรือปู่ย่าตายายที่แก่ ๆ จูงมือกันไปดูโขนที่ทำขึ้นใหม่ สำเร็จใหม่นี้ เห็นว่าสวยงามมากเลย อุปกรณ์การแสดงก็เรียบร้อย เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายชื่นใจ หายเหนื่อย เพราะได้รับคำชมจากประชาชนมากเลย เขามีรูปเสื้อผ้าโขนที่สร้างขึ้นใหม่ การแสดงโขนครั้งนี้ไม่ใช่จะประสบความสำเร็จเพียงแค่นี้ได้เผยแพร่ศิลปะ การแสดงชั้นสูงของไทยเราเท่านั้น แต่ยังเกิดสิ่งที่มีคุณค่าเพิ่มขึ้นมาอีกคือพวกเราได้สร้างช่างฝีมือรุ่นใหม่ขึ้นมา รุ่นใหม่ที่เข้าใจถึงคุณค่าถึงศิลปะการสร้างเครื่องแต่งกายโขน และได้เห็นความผูกพันอย่างใกล้ชิดแบบสังคมไทยสมัยโบราณ ลูกหลานจูงพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย คนแก่ในบ้าน ไปดูโขนครั้งนี้ได้เห็นการแสดงความรัก เอื้ออาทรต่อกันในครอบครัว ก็เป็นภาพที่สร้างความสุขใจแก่ผู้พบเห็นทุกคน และเสียงที่เรียกร้องว่าให้จัดการแสดงโขนขึ้นอีกนั้น	• กระทรวงวัฒนธรรม (กรมศิลปากร) • กระทรวงศึกษาธิการ • สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) • กรุงเทพมหานคร

ประเด็น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ข้าพเจ้าก็รับฟัง และกำลังไตร่ตรองว่า จะเลือกตอนไหน มาจัดแสดงใหม่ แต่ก็ต้องฝึกซ้อมนานหน่อย ขอให้ นี่เขาสั่งให้ข้าพเจ้าพูดว่า ขอให้แฟน ๆ โชนคอยติดตามข่าวต่อไป เขาสั่งมา อย่าลืมรับสั่งตรงนี้ให้ได้ โชนออกไปในตัวรับรองว่า ต่อไปต้องมีให้ชมแน่นอน ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าต้องขอขอบคุณกรุงเทพมหานคร และสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ร่วมกันจัดนิทรรศการโชนชุดพรหมมาศ ที่หอศิลปวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร ซึ่งประชาชนก็ได้ชมความงดงามของเครื่องแต่งกายโชนทุกชนิด หัวโชน เครื่องประดับต่าง ๆ พร้อมทั้งอุปกรณ์การแสดงที่สำคัญ มีช้างเอราวัณ เป็นต้น ทีนี้ใครเป็นผู้เชี่ยวชาญ โชนขอช่วยแนะนำข้าพเจ้าว่า คราวหน้าจะเอาตอนไหนมาแสดงดีได้ช่วยกัน"	
๒.๒ การสร้างปะการังเทียม “ต่อไปก็จะขอเล่าเรื่อง แนวปะการังเทียมที่ อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ชาวประมงบ้านละเวง อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี มาหาข้าพเจ้า และขอร้องให้ช่วยเหลือ เพราะว่าเขามีอาชีพอยู่อย่างเดียว คือออกเรือไป เป็นเรือเล็ก ๆ เพราะเป็นคนจนมาก ออกเรือแล้วไปตกปลา จับปลาได้ก็มาขาย ก็ได้เงินเลี้ยงชีพ และก็ปลาที่เหลือก็รับประทาน ทีนี้เรื่องปลาในเขตน้ำตื้นร่อยหรอ จนแทบไม่มีเหลือแล้ว ข้าพเจ้าเองจนปัญญา ก็ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ก็ได้รับคำแนะนำว่า ให้ลองทดลองสร้างแนวปะการังเทียมขึ้น อันนี้เป็นความคิดที่เรียกว่า ข้าพเจ้าไม่เคยรู้มาก่อนเลย ก็ได้อาศัยราษฎรเฝ้า ได้รับความรู้ต่าง ๆ ขึ้นมา ให้สร้างปะการังเทียมขึ้น เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ข้าพเจ้าก็ได้เปิดโครงการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่จังหวัดนราธิวาส มีหน่วยงานหลายหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนโครงการนี้ เป็นโครงการที่น่าชื่นชมขึ้นใจ เพราะว่าเป็นการยกระดับชีวิตของคนที่ยากจน และแทบจะไม่มีหวัง และผู้สนับสนุนโครงการนี้ เช่น กรมประมง กองทัพเรือ การรถไฟแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง อย่างการรถไฟแห่งประเทศไทย บริจาคตู้รถไฟที่ชำรุด กรมทางหลวงก็บริจาคท่อคอนกรีต เป็นต้น ต่อมากรุงเทพมหานครก็ยังช่วยบริจาครถขนขยะที่ชำรุดอีกด้วย... และก็ทิ้งลงไปในทะเลที่เขาทะเลแล้วที่ตรงนี้ทิ้งได้ แล้วทางกองทัพเรือก็ไปถายหนังมาให้ข้าพเจ้าดู โอ้โฮ ตกใจ พอเรา	• กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม • กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) • กระทรวงกลาโหม (กองทัพเรือ) • กระทรวงคมนาคม (การรถไฟแห่งประเทศไทย และ กรมทางหลวง) • กรุงเทพมหานคร

ประเด็น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ที่จะอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ลงไปแล้ว ปลา มันชนโขงมากันใหญ่ มันนี้กว่า แหม่นี้มีบ้านที่ดีของเราแล้ว มันมากันเป็นแถวเดียว เขาถ่าย ถ้าเขาไม่ไปถ่ายหนังให้ดูก็ไม่ว่า แหม่มันมากมายมากายก่ายกอง ซึ่งประชาชนมาบอกข้าพเจ้า บอก โอ้ยตอนนี้สบาย จับปลาได้ดีเลย ตอนนี้มันมากันเป็นแถว แล้วปลาต่าง ๆ ที่หายากก็เข้ามา ถ้าถึงลึกลงไปปลาใหญ่ ๆ เมื่อไม่นานมานี้ข้าพเจ้าก็ได้รับรายงานว่าเขาได้ถ่ายหนังภาพของฝูงปลานานาชนิด เข้ามาอาศัยอยู่ในแนวปะการังเทียม แม้แต่ปลาที่หายากที่สุด... ...ปีนี้กลุ่มประมงพื้นบ้านตั้งแต่ปัตตานีถึงนราธิวาส หลายร้อยคนเขียนจดหมายถึงข้าพเจ้า และก็เซ็นชื่อเป็นบัญชีทางวาวเลย ขอให้ข้าพเจ้าช่วยจัดทำปะการังเทียมเพิ่มเติมขึ้นอีก และตอนนี้ใครจะช่วยข้าพเจ้าละตอนนี้จะเอาอะไรไปทิ้งให้ปลามันอยู่ ข้าพเจ้าจึงนำมาเล่าให้ท่านทั้งหลายฟังว่าปะการังเทียมนั้นนะใช้ได้ผลจริง ๆ น่าภูมิใจแทนหน่วยงานทั้งหลายที่ช่วยเหลือประชาชนนั้นประสบผลสำเร็จ และข้าพเจ้าก็เลยขอถือโอกาสนี้ส่งข่าวถึงกลุ่มประมงพื้นบ้าน ที่เขาเขียนจดหมายถึงข้าพเจ้า ขอปะการังเทียมเพิ่มด้วยว่าข้าพเจ้าจะพยายามขอรับรอง ขอให้ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และทุกแห่งช่วยกันประสานงาน เชื่อว่าอีกไม่นานเกินรอก็คงจะเริ่มจัดสร้างพื้นที่บริเวณปะการังเทียมได้อีก เพื่อประชาชนจะได้ไปตกปลาไปทำมาหากินได้เพิ่มนะคะ ท่านนายกฯ"	
๒.๓ การส่งเสริมเยาวชนให้มีความสามารถทางด้านวิชาการ ศิลปะและกีฬา "อีกเรื่องที่ข้าพเจ้าชื่นชมเหลือเกินที่ทราบข่าวดีมาว่า เยาวชนที่เก่งของเราเนี่ย อย่าง นางสาวนพวรรณ เลิศชีวกานต์ อายุ ๑๗ จากเชียงใหม่ ได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันเทนนิสวิมเบิลดัน ๒๐๐๙ ที่ประเทศอังกฤษ และก็ทราบว่า เยาวชนจากโรงเรียนมัธยมหลายแห่งได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน ในการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการเกี่ยวกับฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และชีววิทยา และนอกจากนี้ยังมีทีมจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับรางวัลชนะเลิศหุ่นยนต์กู้ภัยโลก แล้วก็โรงเรียนสุนทรวิทยา โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย โรงเรียนเรยีนาเชลี ก็ได้รับรางวัลวงโยธวาทิตระดับโลก	• กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา • กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี • กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร • กระทรวงศึกษาธิการ

ประเด็น	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
มันแสดงให้เห็นว่าข้าพเจ้ามั่นใจและปลื้มใจมาก และคิดว่าคนไทยทั้งประเทศคงปลื้มใจว่า คนไทยของเรานี้เก่ง เก่งจริง ๆ ขอให้มีโอกาสในชีวิตเท่านั้น เป็นคนที่เก่ง อย่างข้าพเจ้าได้เห็นตัวอย่างตัวเองแล้ว สมาชิกสงเสริมศิลปาชีพที่จบแค่ ป. ๓ แล้วไม่ได้เรียนเลย ซึ่งบัดนี้ชาวต่างประเทศไปดูฝีมือที่พระที่นั่งอนันตฯ บอกว่าเป็นฝีมือ ๑ ของโลกแห่งนี้ คนที่พูดเป็นคนที่มีชื่อเสียงระดับโลกด้วย ข้าพเจ้าก็คือว่า เมื่อไหร่ที่ได้โอกาสไปที่สหรัฐอเมริกา ก็จะพาพวกเขาไป แล้วจะเอาฝีมือที่เขาทำไปแสดงให้คนไทยที่อเมริกาได้เห็นด้วยว่า เนี่ยคือคนไทยของเรา... และก็จะช่วยกันให้เด็กไทยของเราได้รับโอกาส อย่างที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสช่วยเด็กศิลปาชีพ และได้เห็นฝีมือของเขา เพราะว่าข้าพเจ้าเอาเด็กศิลปาชีพมา เขาอายุ ๑๓ ๑๔ ๑๕ มาสอนให้เขียนลายถมทอง และก็เนี่ย ตัวการอยู่ที่นี่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ หวังว่าข้าพเจ้า บอกแม่จะเอาเด็กชาวบ้านมาให้ทำถมทองยังงี้ และเดี๋ยวนี้เด็กชาวบ้านต่าง ๆ ทำยิ่งกว่าถมทองอีก ฝีมือสวยเหลือเกิน ที่ชาวต่างชาติมาดูและบอกว่า ฝีมือระดับโลกเลยเนี่ย ถ้าเผื่อข้าพเจ้ามีโอกาส มีโชคดี ความจริงเขาก็เชิญมาแล้วให้ไปสหรัฐอเมริกาตอนที่เรียกว่าเศรษฐกิจอะไรต่ออะไรของโลกค่อยดีขึ้นแล้ว ข้าพเจ้าจะเอาเด็กเหล่านี้ไปให้ได้เห็นสหรัฐอเมริกา แล้วเอาฝีมือที่เขาทำไปประกวดด้วย"	